

STAV PRAVIDLA N+3 /N+2

ČERVENEC 2013

Ministerstvo pro místní rozvoj
Odbor řízení a koordinace NSRR
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1

E-mail: nok@mmr.cz

Vydáno MMR-NOK 27. srpna 2013

STAV PRAVIDLA N+3 / N+2

Pravidlo n+3 / n+2 je považováno za **administrativní nástroj k zajištění plynulosti čerpání finančních prostředků** ze SF / FS. Podle tohoto pravidla musí být alokace podpory pro n-tý rok vyčerpána v následujících třech / dvou kalendářních letech. Pro alokace roku 2008, 2009 a 2010 platí pravidlo n+3. Na alokace roku 2011 a 2012 se vztahuje pravidlo n+2. Část rozpočtových závazků dosud otevřená k 31. prosinci 2015, tj. alokace roku 2013, se automaticky zruší, pokud k ní EK neobdrží přijatelnou žádost o platbu do 31. března 2017 (odst. 3 čl. 93 Obecného nařízení). Prostředky, které nejsou z příslušné alokace vyčerpány do konce daného roku, podléhají tzv. **automatickému zrušení závazku**. Znamená to, že alokace podpory na daný rok je snížena o nevyčerpané finanční prostředky, které jsou navráceny zpět do rozpočtu EU.¹

Parametry sledování

Plnění pravidla n+3 / n+2 je sledováno dle následujících kritérií:

- v EUR (rozpočtové závazky jsou přijímány v EUR, ve stejné měně také probíhají certifikace výdajů)
- za zdroje EU (tj. ESF, ERDF a FS; na národní zdroje se automatické zrušení závazku nevztahuje)
- na úrovni OP (rozpočtové závazky ze zdrojů EU se přijímají na OP, pravidlo n+3 / n+2 se tedy vztahuje na alokace jednotlivých OP na daný rok)
- na úrovni fondů (u vícefondových OP, tj. OP Doprava a OP Životní prostředí)
- na úrovni cílů (u více cílových OP, tj. OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, Integrovaný OP a OP Technická pomoc).

Nástroje ke snížení rizika automatického zrušení závazku

V případě hrozby nenaplnění pravidla n+3 / n+2 mohou být za účelem snížení rizika automatického zrušení závazku využity tzv. **předběžné platby** (zálohy). Jedná se o finanční prostředky, které poskytla EK České republiky pro každý OP² na počátku programového období. S ohledem na nastavení programového období MMR-NOK doporučuje ponechat možnost jejich případného využití na rok 2013, tj. rok, kdy dojde k souběhu pravidla n+3 pro alokaci 2010 a pravidla n+2 pro alokaci 2011,

¹ Blíže k naplnění pravidla n+3 v roce 2011 a v roce 2012 viz Měsíční monitorovací zpráva za měsíc prosinec 2011 a 2012.

² Výše předběžných plateb se liší podle typu fondu EU, ze kterého je realizace daného OP spolufinancována: pro SF (tj. ERDF ESF) činí výše předběžné platby 9 % celkové alokace 2007–2013 a pro FS 10,5 % celkové alokace 2007–2013.

tedy kdy jednotlivé OP musí mít certifikovány výdaje ve výši přibližně 65 % celkové alokace OP. Nicméně způsob implementace každého OP, resp. využití předběžných plateb je plně v gesci a odpovědnosti ŘO.

Dalším nástrojem, který mohou některé OP využít za účelem splnění pravidla $n+3 / n+2$, je specifický výpočet naplnění tohoto pravidla při realizaci **velkých projektů**. V tomto případě je možné alokaci OP, který implementuje část své alokace prostřednictvím velkých projektů, ponížít o roční rozpočtové závazky těch velkých projektů, které byly předloženy členským státem ke schválení EK a současně splňují požadavky dle čl. 40 Obecného nařízení (čl. 94 Obecného nařízení), a tím snížit limit čerpání v daném roce implementace. Rozpočtové závazky velkých projektů, pomocí kterých došlo k ponížení limitu pro splnění pravidla $n+3 / n+2$, je nutné vyčerpat do tří / dvou let od vydání Rozhodnutí.

Ve snaze předejít automatickému zrušení závazku (zvláště v roce 2013 z výše uvedených důvodů), je nezbytné zaměřit se na hodnocení stavu čerpání jednotlivých OP v delším časovém horizontu. Důležité jsou také informace o predikcích stavu čerpání OP v nejbližších letech a zvláště také vyhodnocení plnění stanovených predikcí.

Pozastavení a obnovení předkládání žádostí o platbu k refundaci Evropské komisi v roce 2013³

Na základě výsledků auditní mise EK bylo v dubnu 2013 pozastaveno předkládání žádostí o platbu pro OP Praha-Adaptabilita do doby, než budou vyřešeny vzniklé nesrovnalosti.

Vzhledem k extrapolované míře chybovosti deklarované ve výroční kontrolní zprávě za rok 2012 (dále VKZ 2012), která překročila 2 %, neprobíhá předkládání žádostí o platbu k refundaci z EK do doby schválení VKZ 2012 a z ní vyplývající výše chybovosti ze strany EK a provedení příslušných finančních oprav u těchto OP⁴:

OP Podnikání a inovace

ROP Střední Morava

ROP Severovýchod

ROP Moravskoslezsko

Integrovaný OP

Pozastavení odesílání žádostí o platbu do EK přetrvává také u ROP Severozápad a ROP Střední Čechy.

Obnovení zasílání žádostí o platbu EK a jejich refundace je klíčové z hlediska plnění pravidla $n+3 / n+2$ zejména u těch OP, které se v této oblasti jeví jako problematické.

³ Stav k 7. 8. 2013

⁴ U ROP Jihozápad se situace již podařila vyřešit, zatím není jisté, zda bude u tohoto programu aplikována finanční oprava. Výsledek závisí na dohodě s EK.

Stav plnění limitu čerpání v roce 2013 dle výše certifikovaných výdajů

Klíčový z hlediska čerpání bude rok 2013, kdy se bude jednat o souběh pravidla n+3 pro alokaci roku 2010 a n+2 pro alokaci roku 2011 (a 2/6 alokace 2007⁵). **Výše certifikovaných výdajů, resp. žádostí o platbu zaslaných do EK musí dosáhnout přibližně 65 %⁶ celkové alokace OP** na programové období 2007-2013. Tohoto limitu čerpání mohou ŘO dosáhnout také s využitím předběžných plateb, příp. ročních závazků velkých projektů předložených EK ke schválení.

Následuje přehled OP dle způsobu splnění limitu čerpání v roce 2013.

Tab. 1 – Přehled OP dle způsobu plnění limitu čerpání v roce 2013 dle výše certifikovaných výdajů

OP, které aktuálně splňují limit čerpání v roce 2013 bez využití předběžných plateb:	
OP Doprava (ERDF)	
OP, které aktuálně splňují limit čerpání v roce 2013 s využitím předběžných plateb:	
OP Přeshraniční spolupráce Česká republika–Polsko	
OP, které aktuálně splňují limit čerpání v roce 2013 na základě souhrnných žádostí zaúčtovaných PCO s využitím předběžných plateb:	
ROP Severovýchod	ROP Střední Morava
ROP Jihovýchod ¹	ROP Střední Čechy
OP Praha–Adaptabilita	ROP Jihozápad
OP Praha–Konkurenceschopnost	
OP, které aktuálně splňují limit čerpání v roce 2013 s využitím předběžných plateb a současně ročních závazků velkých projektů předložených EK ke schválení:	
OP Doprava (FS)	
OP, které zatím limitu čerpání v roce 2013 nedosahují:	
OP Životní prostředí (ERDF, FS)	OP Podnikání a inovace
OP Lidské zdroje a zaměstnanost (cíl 1, cíl 2)	OP Výzkum a vývoj pro inovace
Integrovaný OP (cíl 1, cíl 2)	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (cíl 1, cíl 2)
OP Technická pomoc (cíl 1, cíl 2)	ROP Severozápad
ROP Moravskoslezsko	

Poznámka:

1 U ROP JV objem předběžných plateb a průběžných žádostí o platbu předložených EK již dosahuje limitu čerpání v roce 2013.

Zdroj: MSC2007 – 7. 8. 2013

MMR-NOK pravidelně sleduje a vyhodnocuje vývoj stavu čerpání finančních prostředků SF / FS ve vztahu k pravidlu n+3 / n+2, operativně také reaguje na vzniklé problematické okolnosti v implementaci NSRR a jednotlivých OP. Za účelem předejít automatickému zrušení závazku

⁵ Změna nařízení Rady ES č. 1083/2006. Rozpočtový závazek na rok 2007 byl rovnoměrně rozdělen do šesti následujících let programového období.

⁶ Hranice se dle jednotlivých OP odlišují, pohybují se v intervalu 62,6–69,3 %. Výjimku představuje OP VK, u kterého hranice dosahuje 83,8 % pro cíl 2, důvodem je změna výše celkové alokace OP po realokaci prostředků v roce 2012.

a vypořádání se s bariérami čerpání SF / FS MMR-NOK realizuje ve spolupráci s dalšími subjekty implementační struktury řadu **koordinačních aktivit**.

Jednou s těchto aktivit je i pravidelné vyhodnocování finančních plánů čerpání (tzv. predikcí). Predikce souhrnných žádostí (viz tabulka č. 1 – sloupec e, f) v průměru plněny na 98,2 %, přesto ale v mnoha případech nedostačují k plnění pravidla $n+3 / n+2$. Z tabulky č. 1 vyplývá, že predikce plní kumulativně po aktualizaci většina operačních programů. U tematických operačních programů byly největší rozdíly (v absolutním vyjádření) zaznamenány v případě OP Doprava a OP Životní prostředí, v případě regionálních operačních programů to je ROP Moravskoslezsko.

Podrobnější informace o stavu čerpání všech výše hodnocených OP dle fondů a cílů nabízí tabulka č. 2 a graf č. 1.

Tab. 2 – Stav čerpání finančních prostředků jednotlivých OP (příspěvek Společenství, EUR)

OP	Fond	Cíl	Alokace podpory z fondů EU 2007–2013 ²			Prostředky v souhrnných žádostech zaúčtovaných PCO		Certifikované výdaje předložené EK (včetně vratek; bez předběžných plateb)		Předběžné platby z EK ¹		Plnění predikcí souhrnných žádostí	Plnění predikcí v %	Rozdíl mezi predikcí souhrnných žádostí predikovaných řídicím orgánem a skutečností
			od počátku období			od počátku období		od počátku období						
			mil. EUR	mil. EUR	%	mil. EUR	%	mil. EUR	%	ANO / NE	%			
a	b	b/a	c	c/a	d	d/a	e	f	g					
OP D	ERDF	1	1 217,9	1 059,1	87,0	846,2	69,5	105,3	9,0	ANO	100,0	0,0		
	FS		4 603,6	2 048,8	44,5	1 481,1	32,2	483,4	10,5	NE	81,9	-451,4		
OP ŽP	ERDF	1	702,5	237,6	33,8	186,5	26,6	63,2	9,0	NE	96,5	-8,6		
	FS		4 215,4	1 453,4	34,5	1 036,9	24,6	442,6	10,5	NE	97,0	-44,9		
OP PI	ERDF	1	3 120,7	1 408,8	45,1	1 002,2	32,1	273,7	9,0	ANO	100,0	0,1		
OP LZZ	ESF	1	1 877,3	855,4	45,6	724,7	38,6	163,1	9,0	ANO	100,0	0,0		
		2	23,9	8,5	35,7	6,3	26,2	2,3	9,0	ANO	100,0	0,0		
OP VaVpl	ERDF	1	2 070,7	484,3	23,4	301,4	14,6	186,4	9,0	ANO	100,0	0,0		
IOP	ERDF	1	1 591,4	532,3	33,4	405,9	25,5	139,8	9,0	NE	98,1	-10,3		
		2	29,4	8,0	27,4	7,4	25,1	2,6	9,0	NE	92,0	-0,7		
OP VK	ESF	1	1 759,7	703,5	40,0	547,1	31,1	163,1	9,0	ANO	100,6	4,2		
		2	12,1	5,4	44,4	4,4	36,7	1,5	9,0	ANO	101,4	0,1		
OP TP	ERDF	1	191,8	65,6	34,2	57,4	29,9	21,9	9,0	ANO	100,0	0,0		
		2	3,1	1,1	34,2	0,9	29,9	0,4	9,0	ANO	100,0	0,0		
ROP SZ	ERDF	1	762,8	359,9	47,2	177,3	23,2	67,1	9,0	ANO	100,0	0,0		
ROP MS	ERDF	1	732,3	374,4	51,1	283,9	38,8	64,4	9,0	NE	97,7	-8,9		
ROP JV	ERDF	1	720,4	439,0	60,9	380,5	52,8	63,4	9,0	ANO	100,0	0,0		
ROP SM	ERDF	1	672,2	393,4	58,5	336,6	50,1	59,2	9,0	ANO	100,0	0,0		
ROP SV	ERDF	1	671,3	445,6	66,4	290,5	43,3	59,1	9,0	ANO	100,0	0,0		
ROP JZ	ERDF	1	633,7	359,0	56,7	331,5	52,3	55,8	9,0	ANO	100,0	0,0		
ROP SČ	ERDF	1	571,7	323,0	56,5	179,3	31,4	50,3	9,0	ANO	100,0	0,0		
OP PK	ERDF	2	241,2	138,0	57,2	73,0	30,2	21,1	9,0	ANO	100,0	0,0		
OP PA	ESF	2	114,8	63,8	55,6	52,4	45,7	9,8	9,0	NE	99,8	-0,1		
OP PS ČR-PL	ERDF	3	219,5	149,9	68,3	140,7	64,1	19,8	9,0	-	-	-		

Poznámka:

1 Výše předběžné platby odpovídá procentu celkové alokace OP před revizemi OP na konci roku 2011.

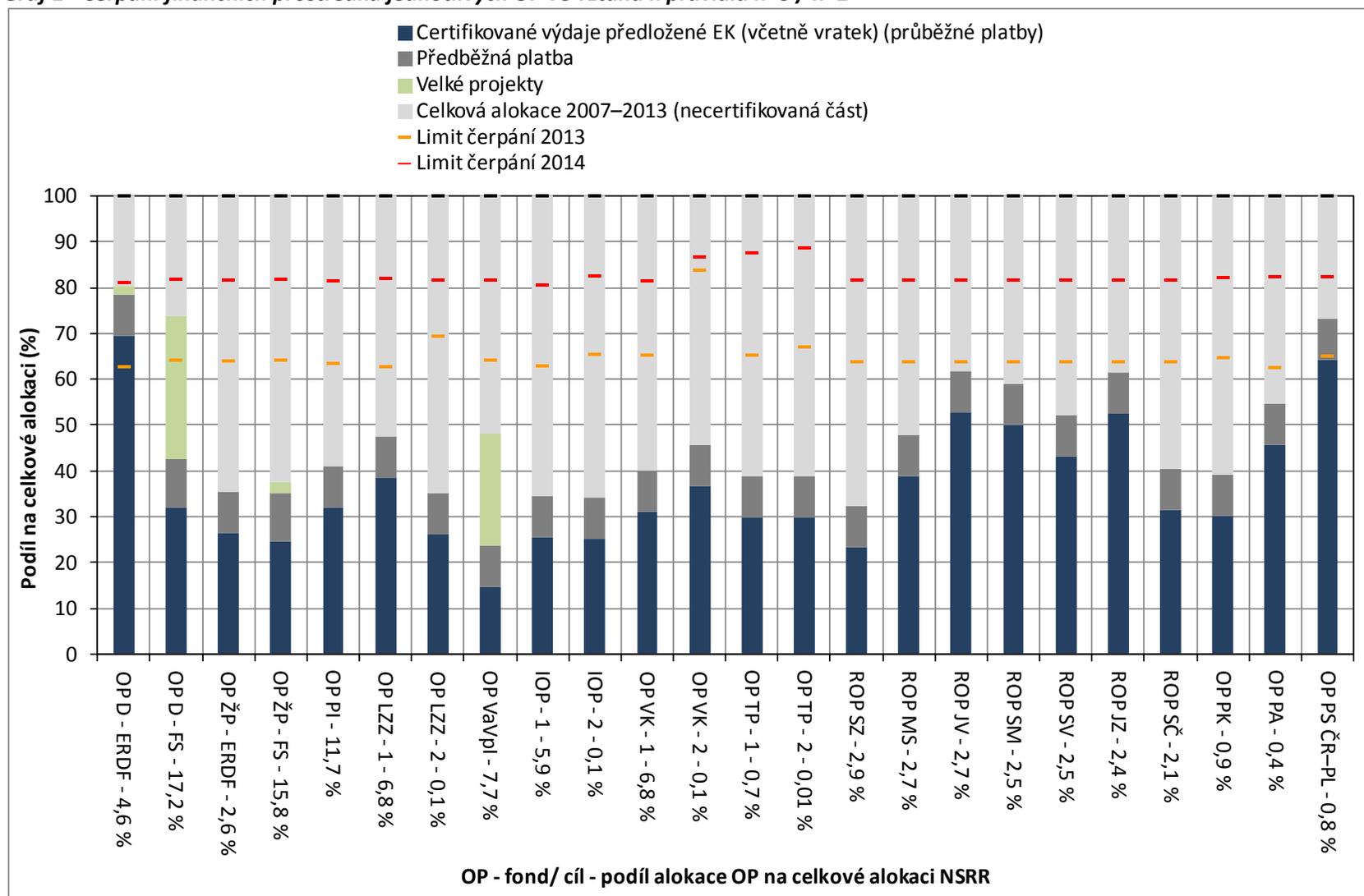
2 Výše alokace podpory byla upravena po 2. realokaci u OP VK, OP LZZ a OP PA v roce 2013.

3 U OP PS ČR-PL není stav plnění predikcí souhrnných žádostí vyhodnocován.

4 U ROP MS došlo v průběhu měsíce července 2013 k navýšení „Prostředků v souhrnných žádostech zaúčtovaných PCO“. V MSC2007 se tato skutečnost projevila až po datu generování výstupních sestav, tj. 7. 8. 2013. Aktuální stav prostředků v souhrnných žádostech dosahuje u ROP MS 381,0 mil. EUR.

Zdroj: MSC2007 – 7. 8. 2013

Graf 1 - Čerpání finančních prostředků jednotlivých OP ve vztahu k pravidlu n+3 / n+2

Zdroj: MSC2007 – 7. 8. 2013

Pozastavení certifikace

Pozastavení procesu certifikace je jedním z faktorů, který může ovlivnit plnění pravidla $n+3 / n+2$. O pozastavení procesu certifikace rozhoduje PCO na základě podezření na nesrovnalost v procesu administrace projektů a implementace OP.

Jedná se o administrativní proces, který je součástí kontrolního mechanismu, zajišťující transparentní čerpání ze SF / FS. Certifikace je pozastavena do doby přešetření podezření na nesrovnalost a sjednání nápravy.

Aktuálně je proces certifikace pozastaven ze strany PCO u ROP Severozápad, ROP Střední Čechy, ROP Střední Morava, ROP Severovýchod, Integrovaný OP, ROP Moravskoslezsko, OP Podnikání a inovace a OP Praha–Adaptabilita.

Tab. 3 – Přehled aktuálně pozastaveného procesu certifikace dle jednotlivých OP ze strany PCO

OP	Řídící orgán OP	Datum pozastavení certifikace	Datum obnovení certifikace
ROP Severozápad	RR Severozápad	25. 3. 2011	
ROP Střední Čechy	RR Střední Čechy	22. 5. 2012	
ROP Střední Morava	RR Střední Morava	16. 1. 2013	
ROP Severovýchod	RR Severovýchod	16. 1. 2013	
Integrovaný OP	Ministerstvo pro místní rozvoj	16. 1. 2013	
ROP Moravskoslezsko	RR Moravskoslezsko	17. 1. 2013	
OP Podnikání a inovace	Ministerstvo průmyslu a obchodu	17. 1. 2013	
OP Praha–Adaptabilita	Magistrát hlavního města Prahy	4. 4. 2013	

Zdroj: PCO – 7. 8. 2013

Doposud byl proces certifikace pozastaven a následně obnoven u OP, které jsou uvedeny v tabulce č. 4.

Tab. 4 – Přehled OP, u kterých v minulosti došlo k pozastavení procesu certifikace ze strany PCO

OP	Řídící orgán OP	Datum pozastavení certifikace	Datum obnovení certifikace
ROP Jihozápad	RR Jihozápad	12. 1. 2010	8. 9. 2011 ³
OP Životní prostředí	Ministerstvo životního prostředí	22. 12. 2010	3. 10. 2011 ²
OP Výzkum a vývoj pro inovace	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	22. 12. 2010	15. 4. 2011 ¹
OP Podnikání a inovace	Ministerstvo průmyslu a obchodu	21. 3. 2011	6. 10. 2011 ⁴
OP Podnikání a inovace	Ministerstvo průmyslu a obchodu	14. 3. 2012	23. 4. 2012
OP Výzkum a vývoj pro inovace	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	14. 3. 2012	23. 4. 2012
Integrovaný OP	Ministerstvo pro místní rozvoj	14. 3. 2012	23. 4. 2012 ⁵
OP Technická pomoc	Ministerstvo pro místní rozvoj	14. 3. 2012	23. 4. 2012
ROP Moravskoslezsko	RR Moravskoslezsko	14. 3. 2012	23. 4. 2012
ROP Jihovýchod	RR Jihovýchod	14. 3. 2012	23. 4. 2012
ROP Střední Morava	RR Střední Morava	14. 3. 2012	23. 4. 2012
ROP Severovýchod	RR Severovýchod	14. 3. 2012	23. 4. 2012
ROP Jihozápad	RR Jihozápad	14. 3. 2012	23. 4. 2012
ROP Střední Čechy	RR Střední Čechy	14. 3. 2012	23. 4. 2012
OP Doprava	Ministerstvo dopravy	14. 3. 2012	15. 10. 2012
OP Životní prostředí	Ministerstvo životního prostředí	14. 3. 2012	15. 10. 2012
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	12. 1. 2012	22. 11. 2012
ROP Jihozápad	RR Jihozápad	16. 1. 2013	29. 4. 2013

Poznámka:

- Po obnovení certifikace v dubnu 2011 již tato byla dokončena a žádost o platbu byla do EK odeslána dne 3. 6. 2011.
- Dokončení této certifikace bylo podmíněno obdržáním dopisu EK o obnovení plateb pro tento program. Vzhledem k březnovému pozastavení odeslání žádostí do EK u programů financovaných z ERDF a FS již k odeslání této žádosti nedošlo.
- Obnovená certifikace v září 2011 byla dokončena a žádost o platbu byla do EK odeslána dne 2. 12. 2011.
- Obnovená certifikace v říjnu 2011 byla dokončena a žádost o platbu byla do EK odeslána dne 22. 11. 2011.
- U IOP došlo v průběhu října 2012 k obnovení proplácení ze strany EK a žádost o platbu do EK byla odeslána dne 30. 10. 2012.

Zdroj: PCO – 7. 8. 2013

